

DOI: 10.15276/ETR.06.2020.11
 DOI: 10.5281/zenodo.4564637
 UDC: 330.34
 JEL: E22

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

STATE AND TENDENCIES OF CAPITALIZATION OF UKRAINIAN ENTERPRISES BY TYPES OF ECONOMIC ACTIVITY

Natalya L. Shlafman, DEcon, Senior Researcher
*Institute of Market Problems and Economic&Ecological Research,
 National Academy of Sciences of Ukraine, Odessa, Ukraine*
 ORCID: 0000-0002-9522-8272
 Email: natashl@ukr.net

Oleksandr I. Laiko, DEcon, Senior Researcher
*Institute of Market Problems and Economic&Ecological Research,
 National Academy of Sciences of Ukraine, Odessa, Ukraine*
 ORCID: 0000-0001-7082-0862
 Email: alexlayko@gmail.com

Received 12.12.2020

Шлафман Н.Л., Лайко О.І. Стан та тенденції капіталізації підприємств України за видами економічної діяльності. Оглядова стаття.

Однією з головних цілей діяльності підприємства в сучасних умовах господарювання є підвищення рівня його капіталізації, яка розглядається як обсяг капіталу та його структура за джерелами та видами активів. Розглянуто структуру пасиву підприємств України за видами економічної діяльності та тенденції її зміни у 2012-2019 роках. Визначені негативні явища щодо зменшення питомої ваги власного капіталу майже у півтора рази та дуже суттєва залежність підприємств будівництва та торгівлі від позикового капіталу, частка якого перевищує 90 %. Виявлено, що особливістю діяльності підприємств України є високий рівень дебіторської заборгованості, питома вага якої в активах підприємств у 2019 році була найбільшою і склала 35,1 %. В контексті широкого розуміння капіталу пропонується враховувати в його структурі приховані активи, які не обліковуються у балансі підприємства і не є його власністю, але на які воно має право використання та отримання доходів.

Ключові слова: капіталізація, капітал, підприємство, вид економічної діяльності, структура капіталу, приховані активи

Shlafman N.L., Laiko O.I. State and Tendencies of Capitalization of Ukrainian Enterprises by Types of Economic Activity. Review article.

One of the main objectives of the enterprise in modern business conditions is to increase the level of its capitalization, which is considered as the amount of capital and its structure by sources and types of assets. The structure of liabilities of Ukrainian enterprises by types of economic activity and trends in its change in 2012-2019 are considered. The negative phenomena of reducing the share of equity by almost one and a half times and the very significant dependence of construction and trade enterprises on borrowed capital, the share of which exceeds 90%, have been identified. It was revealed that the peculiarity of the activity of Ukrainian enterprises is the high level of receivables, the share of which in the assets of enterprises in 2019 was the largest and amounted to 35.1%. In the context of a broad understanding of capital, it is proposed to take into account in its structure hidden assets that are not accounted for in the balance sheet of the enterprise and are not its property, but to which it has the right to use and receive income.

Keywords: capitalization, capital, enterprise, type of economic activity, capital structure, hidden assets

У сучасній економічній теорії одним із ключових понять, яке визначає вартість підприємства є рівень його капіталізації. Будучи багатограним явищем вона визначає можливості розвитку підприємства, містить його економічну та суспільну оцінку для різних груп стейкхолдерів, визначає стан власних ресурсів та можливість адаптації до зміни зовнішнього інституційного середовища.

Дослідження питань капіталізації підприємства дозволяють визначити стратегічні цілі його розвитку та знайти необхідні ресурси для їх досягнення. Враховуючи це здійснення аналізу стану та тенденцій капіталізації підприємств України за видами економічної діяльності, виявлення відмінностей у структурі капіталу підприємств залежно від виду діяльності та обґрунтування широкого розуміння структури капіталу підприємств в контексті прихованих активів є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Проблемам капіталізації присвячено багато досліджень, у яких комплексно розкриваються основні положення цього явища, а також окремі його аспекти. Теоретичні та методичні положення людського, інтелектуального, соціального, природного та інших видів капіталу, а також структури капіталу розкриваються в роботах Бурдє П., Малова Т., Міллера М., Модільяні Ф., Просвіріна І., Радасва В., Фукуями Ф., Швері Р. та інших [1-6]. Питанням капіталізації підприємств, регіонів та країни, окремим видам капіталу та їх оцінки присвячені праці провідних вітчизняних вчених, зокрема, Баліцька В.В., Бобух І.М., Булеєва І.П., Брюховецька Н.Е.,

Буркинського Б.В., Горячука В.Ф., Гриценка А.А., Гейця В.М., Мандибури В.О., Мельник О.В., Фролова Л.В., Шевчук Н.В., Шумська С.С. та інших. Проте, в умовах трансформаційних змін та кризових явищ в економіці України питання капіталізації підприємств не втрачають своєї актуальності [7-19].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми

Особливий інтерес представляють дослідження, що спрямовані на оптимізацію структури капіталу підприємств, виявлення її відмінностей залежно від виду економічної діяльності та широкого розуміння капіталу підприємств в контексті прихованих активів.

Метою статті є здійснення аналізу стану та тенденцій капіталізації підприємств України за видами економічної діяльності, виявлення відмінностей у структурі капіталу підприємства залежно від виду діяльності, обґрунтування широкого розуміння структури капіталу підприємств в контексті прихованих активів.

Виклад основного матеріалу дослідження

Існують різні погляди на поняття «капіталізація». Це вартість капіталу або активів підприємства, вартість його акцій, перетворення ресурсу у капітал або доданої вартості у капітал, оцінка вартості підприємства, відтворення капіталу, створення доданої вартості та інші [7-9]. Капіталізація є багатоаспектним явищем, яке досліджують фахівці з різних сфер суспільної діяльності (економіка, соціологія, екологія, державне управління) на основі різних методичних підходів. Усе це обумовлює різноманіття точок зору на явище капіталізації.

Буркинський Б.В. та Горячук В.Ф. виділяють три групи визначень поняття «капіталізація»: як стан, як процес і як відношення. Першу групу визначень вони розглядають як загальну вартісну характеристику підприємства, а саме кількісні і якісні показники його капіталу та показники структури [10, с.56]. Звичайно структуру капіталу підприємства розглядають в контексті його джерел – сукупність власного та позикового капіталу (зобов'язання). Існують і інші точки зору: необоротний та оборотний; основний та обіговий; грошовий, виробничий, товарний; легальний та тіньовий; реальний та фіктивний. Найбільш поширена точка зору на поняття «структура капіталу підприємства» – це співвідношення власного та позикового капіталу [11, с.43].

М. Міллер та Ф. Модильяні виходячи з припущень про наявність ефективного ринку, раціональність дій інвесторів, які мають безоплатний доступ до інформації, не врахування зменшення бази оподаткування на суму відсотків за користування кредитами, а також не врахування ризиків банкрутства показали, що вартість підприємства не залежить від структури його капіталу [11, с.45-46]. В процесі удосконалення концепції було враховано віднесення відсотків з обслуговування кредитів на собівартість, а також

ймовірні витрати на подолання фінансових труднощів компанії. При збільшенні позикового капіталу зростає частка прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після оподаткування. Одночасно зростають ризики і вартість кредитів. Проведенні дослідження показали, що оптимальне значення позикового капіталу у пасивах підприємства знаходиться в межах 30-40% [19].

В теорії ієрархії для малого і середнього бізнесу визначено порядок джерел формування капіталу підприємства:

- реінвестування прибутку;
- короткострокове боргове фінансування;
- довгострокове фінансування;
- акціонерний капітал власників;
- акціонерний капітал третіх осіб [18].

Столяров В.Ф. вказує, що структура капіталу підприємства змінюється в залежності від резидентної приналежності підприємства. Наприклад, підприємства США залучають більше довгострокового фінансування, в той час, як компанії в країнах, що розвиваються, дозволяють більш високе відношення кредиторської заборгованості до пасивів. Структура капіталу залежить також від віку підприємства, оскільки результативність компанії визначається накопиченими знаннями, репутацією, зв'язками з кредиторами. Він також зазначає, що на обрання джерел фінансування і відповідно на структуру капіталу суттєво впливає розвиненість банківської системи (ступінь її монополізації, розвиненість фондового ринку), яка обумовлює форми залучення капіталу: у вигляді кредитів або шляхом емісії цінних паперів (акції, облигації) [18].

Серед галузевих особливостей формування структури капіталу Столяров В.Ф. виділяє такі фактори: тривалість операційного циклу, стан і ступінь зносу основних фондів, наявність заборгованості, зокрема, щодо виплати заробітної плати та розрахунків з бюджетом. Так, доступ до кредитних ресурсів традиційно ускладнений у галузях важкої промисловості, які характеризуються високою капіталомісткістю і низькою рентабельністю, а також довгими операційними циклами (наприклад, суднобудівні підприємства). У той же час, наявність значної кредиторської і дебіторської заборгованості, що характерно для підприємств, які безпосередньо реалізують продукцію кінцевим споживачам в умовах низької платіжної дисципліни, також обумовлює певні труднощі у формуванні структури капіталу за рахунок боргового фінансування. Перш за все, це комунальні підприємства, підприємства сфери торгівлі [18].

Розглянемо особливості структури капіталу підприємств України за видами економічної діяльності у період 2012-2019 роки. У 2019 році найбільша питома вага власного капіталу в структурі пасиву балансу була у сільському господарстві та транспорті – близько 50 %, а

найменша у будівництві та торгівлі – відповідно 2,3 % і 7,6 %. В середньому по країні питома вага власного капіталу в структурі пасиву підприємств складає 26,9 % (табл. 1). Частку довгострокових зобов'язань в пасиві балансу була від 9,0 % у

сільському господарстві до 16 % у будівництві. Щодо поточних зобов'язань, то найбільша питома вага була у торгівлі та будівництві – більше 80 %, а найменша у транспорті та сільському господарстві - відповідно 35,1 % і 40,3 %.

Таблиця 1. Структура пасиву балансу підприємств України за видами економічної діяльності у 2019 році, у відсотках

	Власний капітал	Довгострокові зобов'язання	Поточні зобов'язання
Всього	26,9	14,2	58,9
Сільське господарство	50,7	9,0	40,3
Промисловість	25,0	15,8	59,2
Будівництво	2,3	16,0	81,7
Торгівля	7,6	9,6	82,8
Транспорт	49,9	15,0	35,1

Джерело: складено авторами за матеріалами [20].

Щодо динаміки структури пасивів, то питома вага власного капіталу підприємств в Україні зменшилася з 35,1 % у 2012 році до 26,9 % у 2019 році. Тобто більша частина капіталу підприємств формувалася за рахунок позикового капіталу і вона зростає з 64,9 % до 73,1 %. У будівництві та

торгівлі питома вага власного капіталу зменшилася відповідно з 11,3 % до 2,3 % і з 9,6 % до 7,6 %, а в окремі роки вона навіть від'ємною (рис. 1). Це обумовлено тим, що діяльність багатьох підприємств і окремих видів економічної діяльності була збитковою.

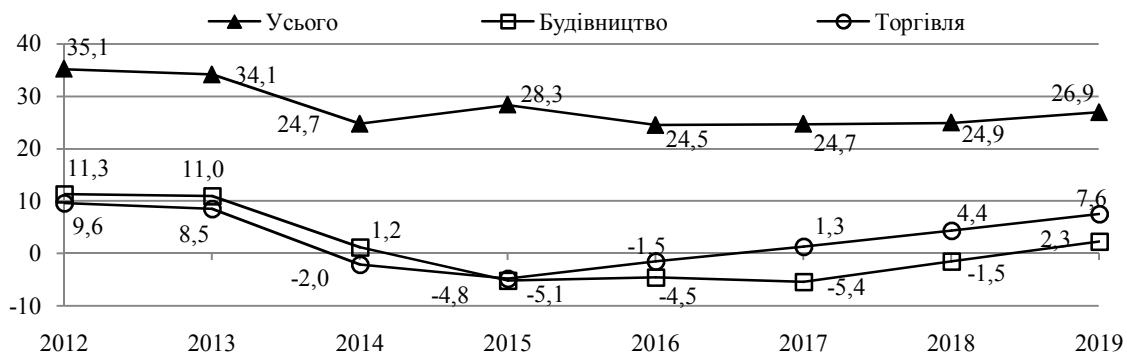

Рисунок 1. Питома вага власного капіталу підприємств України, в будівництві та торгівлі у 2012-2019 рр., у відсотках

Джерело: складено авторами за матеріалами [20].

У 2012-2019 роках зростання питомої ваги позикового капіталу супроводжувалося зменшенням частки довгострокових зобов'язань (з 18,2 % до 14,2 %) і збільшення поточних зобов'язань (з 46,2 % до 58,9 %). У цей період

середня питома вага короткострокових кредитів банків складала 5,6 %, поточної кредиторської заборгованості – 28,2 %, інших поточних зобов'язань – 20,1 % (табл. 2).

Таблиця 2. Структура позикового капіталу підприємств України у 2012 -2019 роках, у відсотках

Рік	Довгострокові зобов'язання	Короткострокові кредити банків	Поточна кредиторська заборгованість	Інші поточні зобов'язання
2012	18,6	5,8	27,0	13,4
2013	18,7	6,5	26,4	14,2
2014	22,7	7,1	28,9	16,6
2015	20,7	5,6	27,2	18,1
2016	17,0	5,0	25,9	27,7
2017	17,4	5,4	29,4	23,1
2018	16,2	5,1	30,6	23,2
2019	14,2	4,0	30,3	24,6

Джерело: складено авторами за матеріалами [20].

Особливістю діяльності підприємств України є високий рівень дебіторської заборгованості, питома вага якої в активах підприємств у 2019 році була найбільшою і склала 35,1 %. Значні

обсяги дебіторської заборгованості свідчать про наявність проблем щодо формування власного обігового капіталу та незадовільний стан платіжної дисципліни (табл. 3).

Таблиця 3. Структура активів підприємств України за видами економічної діяльності у 2019 році, у відсотках

	ОЗ та НМА	ДФІ	Запаси	ДЗ	Грошові кошти	Інші активи
Всього	28,5	6,6	14,1	35,5	4,0	11,3
Сільське господарство	28,1	4,9	26,3	28,9	2,3	9,5
Промисловість	39,0	1,2	13,2	32,7	2,7	11,2
Будівництво	9,9	3,2	21,1	38,8	4,2	22,7
Торгівля	8,5	3,3	21,9	55,5	4,4	6,4
Транспорт	64,1	1,8	4,7	17,6	3,4	8,5

Примітка: ОЗ та НМА – основні засоби та нематеріальні активи; ДФІ – довгострокові фінансові інвестиції; ДЗ – дебіторська заборгованість.

Джерело: складено авторами за матеріалами [20].

У 2019 році в торгівлі питома вага дебіторської заборгованості склала 55,5 %, в будівництві – 38,8 % і в промисловості – 32,7 %. Найбільша питома вага основних засобів та нематеріальних активів мала місце в транспорті та промисловості – відповідно 64,1 % та 39,0 %, а найменша у будівництві та торгівлі – відповідно 9,9 % та 8,5 %. Частка грошових коштів в структурі активів підприємств склала 2,3-4,4 % (табл. 3).

У 2012-2019 роках середня найбільша середні питома вага дебіторської заборгованості була у торгівлі та сільському господарстві – відповідно 55,2 % та 40,5 %. У торгівлі вона поступово зростала з 49,3 % до 55,5 %, а у сільському господарстві мало місце різке зростання з 30,9 % до 71,0 %, а потім різке падіння до 28,9 % (рис. 2).

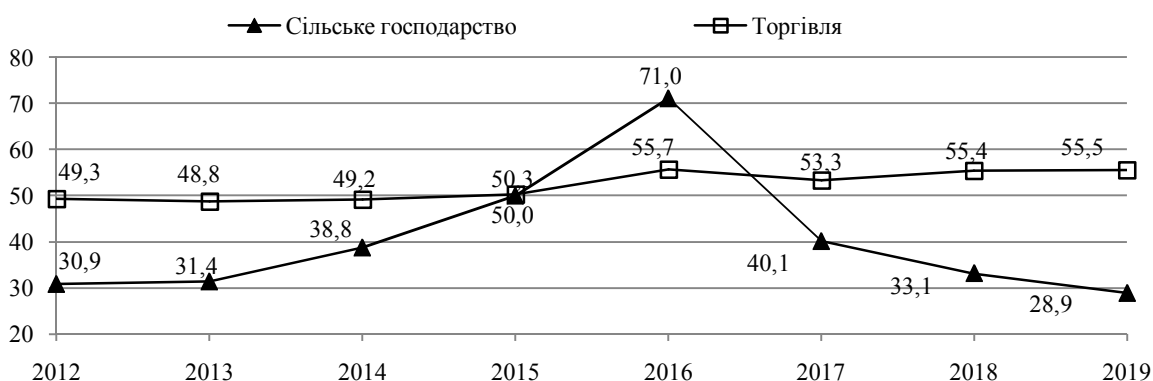

Рисунок 2. Питома вага дебіторської заборгованості в активах підприємств у сільському господарстві та торгівлі у 2012-2019 рр., у відсотках

Джерело: складено авторами за матеріалами [20].

Горячук В.Ф. та Назаренко Ю.А. зазначають, що уявлення про капітал підприємства та його оцінка на основі його балансу має суттєві недоліки:

- по-перше, невідповідність вартості активів згідно бухгалтерського обліку їх реальній вартості. Як правило має місце заниження вартості, що обумовлено процесами інфляції, морального старіння та іншими чинниками;
- по-друге, у балансі підприємства не обліковуються активи, які контролюються підприємством та використовуються для отримання вигоди.

Вони пропонують доповнити уявлення про капітал підприємства поняттям «приховані активи». Це активи, вартість яких у балансі підприємства занижена у порівнянні з їх реальною вартістю або які не відображенні у балансі та/або які недостатньо використовуються та є реальними активами, які здатні забезпечити перевагу або економічні вигоди [19].

Таке розуміння прихованих активів дозволяє у більш широкому контексті глянути на капітал підприємства та його структуру. Додатковими складовими капіталу підприємства є:

- орендований основний капітал, який не відображено в балансі, але який контролюється

- підприємством і при інших рівних умовах забезпечує таку ж віддачу, як і основний капітал, що відображено у балансі;
- людський капітал найманих працівників, який також можна розглядати як орендований капітал, яким користується підприємство. А заробітна плата може розглядатися як оренда плата за нього;
 - клієнтський капітал (стосунки з клієнтами і постачальниками, імідж компанії, торгові марки, визнання продукції);
 - процесний та інноваційний капітал (патенти, авторські права, бази даних, адміністративні системи, наукові дослідження та розробки), які або зовсім не відображені у балансі, або лише частково та за заниженою вартістю.

Приховані активи є відсутньою ланкою при визначенні рівня капіталізації підприємства. За інших рівних умов різницю у рівні економічного розвитку підприємств можна пояснити відмінностями в обсязі і структурі їх прихованих активів [19].

Висновки

Капіталізація є багатоаспектним явищем, що обумовлює різноманіття точок зору на неї, одна з яких це обсяг капіталу та його структура. Звичайно структуру капіталу підприємства розглядають в контексті його джерел як сукупність власного та позикового капіталу (зобов'язання). Структура капіталу підприємств, що здійснюють господарську діяльність у різних видах економічної діяльності, має суттєві відмінності, пов'язані з особливостями виробництва і реалізації товарів (робіт, послуг),

тривалістю операційних циклів, рівнем зносу основних фондів, платіжною дисципліною, питомою вагою основних засобів а активах, а також грошових коштів в оборотних активах.

Проведено аналіз структури капіталу підприємств за видами економічної діяльності, який свідчить про суттєве зменшення питомої ваги власного капіталу з 35,1 % у 2012 році до 26,9 % у 2019 році. У будівництві та торгівлі питома вага власного капіталу зменшилася відповідно з 11,3 % до 2,3 % і з 9,6 % до 7,6 %, а в окремі роки вона була навіть від'ємною. Особливістю діяльності підприємств України є високий рівень дебіторської заборгованості, питома вага якої в активах підприємств у 2019 році була найбільшою і склала 35,1 %. Значні обсяги дебіторської заборгованості свідчать про наявність проблем щодо формування власного обігового капіталу та незадовільний стан платіжної дисципліни.

Уявлення про капітал підприємства та його оцінка на основі його балансу має суттєві недоліки внаслідок невідповідності вартості активів згідно бухгалтерського обліку їх реальній вартості та не врахуванні прихованих активів, які не є власністю підприємства, але контролюються ним та використовуються для отримання вигоди.

Серед перспективних напрямків подальших досліджень капіталізації підприємств можна визначити: вплив пандемії та кризових явищ у світовій економіці на структуру капіталу підприємств України залежно від виду економічної діяльності; структура капіталу підприємств з урахуванням прихованих активів.

Abstract

In modern economic theory, one of the key concepts is capitalization. It identifies opportunities for enterprise development, contains its economic and social assessment for different groups of stakeholders, determines the state of its own resources and the ability to adapt to changes in the external institutional environment. The purpose of the article is to analyze the state and trends of capitalization of Ukrainian enterprises by type of economic activity, identify differences in the capital structure of enterprises depending on the type of activity, justify a broad understanding of the capital structure of enterprises in the context of hidden assets. Capitalization is a multifaceted phenomenon that causes a variety of points of view on it, one of which is the amount of capital and its structure. Usually, the capital structure of the enterprise is considered in the context of its sources as a set of equity and debt capital (liabilities). The capital structure of enterprises engaged in economic activities in different types of economic activity has significant differences related to the characteristics of production and sale of goods (works, services), the duration of operating cycles, the level of depreciation of fixed assets, payment discipline, share of fixed assets in assets, the share of cash in current assets. Analysis of the capital structure of enterprises by type of economic activity in Ukraine showed a significant decrease in the share of equity from 35.1% in 2012 to 26.9% in 2019. In construction and trade, the share of equity decreased from 11.3% to 2.3% and from 9.6% to 7.6%, respectively, and in some years it was negative. A feature of Ukrainian enterprises is the high level of receivables, the share of which in the assets of enterprises in 2019 was the largest and amounted to 35.1%. Significant amounts of receivables indicate problems with the formation of working capital and the unsatisfactory state of payment discipline. The representation of the capital of the enterprise on the basis of its balance sheet has significant shortcomings due to the mismatch of the value of assets according to their real value accounting and not taking into account hidden assets that are not owned by the enterprise but controlled and used for profit. Among the promising areas of further research on the capitalization of enterprises can be identified: the impact of pandemics and crises in the world economy on the capital structure of enterprises in Ukraine depending on the type of economic activity; assessment of the capital structure of enterprises taking into account hidden assets.

Список літератури:

1. Радаев В.В. Понятие капитала, формы капиталов и их конвертация / В. В. Радаев // *Общественные науки и современность*. – 2003. – № 2. – С. 5-17.
2. Швери Р. Теоретическая социология Джеймса Коулмана: аналитический обзор / Р. Швери // *Социологический журнал*. – 1996. – № 1-2. – С. 62-81.
3. Фукуяма Ф. Доверие: социальные добродетели и путь к процветанию / Ф. Фукуяма; пер. с англ. – М.: АСТ, 2004. – 730 с.
4. Бурдьё П. Формы капитала / П. Бурдьё // *Экономическая социология*. – 2002. – Т. 3. – № 5. – С. 60-74.
5. Малова Т. Капитализация в условиях российской экономики: Теоретические и практические аспекты / Т. Малова; изд. 2-е. – М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 208 с.
6. Просвирина И.И. Интеллектуальный капитал: новый взгляд на нематериальные активы [Электронный ресурс] / И. И. Просвирина // *Финансовый менеджмент*. – 2004. – № 4. – Режим доступа: <http://masters.donntu.edu.ua/2011/fknt/klimko/library/tez1.htm>.
7. Шумська С.С. Капіталізація економіки: системний підхід та методологічні напрямки дослідження / С. С. Шумська // *Економічна теорія*. – № 1. – 2012. – С. 35-49.
8. Мельник Л.М. Конкретизація понять капіталізації підприємства / Л. М. Мельник // *Вісник Хмельницького національного університету*. – 2009. – № 4. – Т. 3. – С. 24-29.
9. Капитализация предприятий: теория и практика: [моногр.] / под. ред. д.э.н., проф. Булева, д.э.н., проф. Н.Е. Брюховецкой. – Донецк: Институт экономики промышленности НАН Украины, 2011. – 328 с.
10. Буркинський Б.В., Горячук В.Ф. Капіталізація економіки регіонів України: монографія / Б. В. Буркинський, В. Ф. Горячук // НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. – Одеса: ІПРЕД НАНУ, 2014. – 293 с.
11. Баліцька В.В. Капітал підприємств України: тенденції пріоритети Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2007. – 480 с.
12. Капіталізація економіки України / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця, д-ра екон. наук А.А. Гриценка. – К.: Ін-т екон. та прогнозув., 2007. – 220 с.
13. Бобух І.М. Пропорції та перспективи формування національного багатства України: монографія / І. М. Бобух. – К.: Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2010. – 372 с.
14. Мандибура В.О. Капитализация экономики: проблемы и перспективы. Материалы семинара (часть 2) / В. О. Мандибура // *Экономическая теория*. – 2006. – № 3. – С. 93-95.
15. Буркинський Б.В., Горячук В.Ф. Концептуальні засади капіталізації економіки: системний підхід. *Економічна теорія*. – 2014. – № 3. – С. 48-59.
16. Мельник О.В. Концептуальні засади стратегії інкорпорованої капіталізації підприємства. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. – 2019. – Вип. 4 (138). – С. 84-88.
17. Shevchuk N.V., Frolova L.V., Melnyk O.V., Magdaliuk O.V. Development of scientific approaches to the research of the management nature of enterprise capital. *Bulletin of the National academy of sciences of the Republic of Kazakhstan*. – № 6. – 2019. – P. 163-168.
18. Столяров В.Ф. Основи і фактори формування структури фінансового капіталу підприємств / В. Ф. Столяров, В. І. Островецький // *Економічний вісник Донбасу*. – 2016. – № 2 (44). – С. 87-94.
19. Горячук В.Ф., Назаренко Ю.А. Поняття «прихований капітал» в контексті капіталізації підприємства / В. Ф. Горячук, Ю. А. Назаренко // *Теорія та практика державного управління: зб. наук. праць*. – Х., 2017. – Вип. 4 (59). – С. 71-76.
20. Державна служба статистики України – 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

References:

1. Radaev, V. (2003). The concept of capital, forms of capital and their conversion. *Social Sciences and Modernity*, 2, 5-17 [in Russian].
2. Shveri, R. (1996). Theoretical sociology of James Coleman: an analytical review. *Sociological journal*, 1-2, 62-81 [in Russian].
3. Fukuyama, F. (2004). *Trust: social virtues and the path to prosperity*. Moscow: ACT [in Russian].
4. Bourdieu, P. (2002). Forms of capital. *Economic sociology*, 5, 60-74 [in Russian].
5. Malova, T. (2009). *Capitalization in the Russian economy: The oretical and practical aspects*. Moscow: Book house "LIBROKOM" [in Russian].
6. Prosvirina, I. (2004). Intellectual capital: a new look at intangible assets. *Financial Management*, 4. Retrieved from <http://masters.donntu.edu.ua/2011/fknt/klimko/library/tez1.htm> [in Russian].
7. Shumskaya, S. (2012). Capitalization of the economy: a systematic approach and methodological directions of research. *Economic theory*, 1, 35-49 [in Ukrainian].

8. Melnyk, L. (2009). Concretization of the concepts of capitalization of the enterprise. Bulletin of Khmelnytsky National University, 4, 24-29 [in Ukrainian].
9. Capitalization of enterprises: theory and practice: monograph (2011). Bulev, Bryukhovetskaya (Ed.). Donetsk: Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Russian].
10. Burkinsky B., Goryachuk V. (2014). Capitalization of the economy of the regions of Ukraine: monograph. Odessa: IPREED NASU [in Ukrainian].
11. Balitska, V. (2007). Capital of Ukrainian enterprises: trends and priorities. Kyiv: Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
12. Capitalization of the economy of Ukraine (2007). Heitz V., Gritsenko A. (Ed.) Kyiv: Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
13. Bobukh, I. (2010). Proportions and prospects of formation of national wealth of Ukraine: monograph. Kyiv: Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
14. Mandibura, V. (2006). Capitalization of the Economy: Problems and Prospects. Workshop materials (part 2). Economic theory, 3, 93-95 [in Russian].
15. Burkinsky B., Goryachuk, V. (2014). Conceptual ambushes for capitalization of the economy: systemic reason. Economic theory, 3, 48-59 [in Ukrainian].
16. Melnik, O. (2019). Conceptual ambushes of the strategy of the corporation capitalization of the enterprise. Social and economic problems of the current period in Ukraine, 4 (138), 84-88 [in Ukrainian].
17. Shevchuk, N., Frolova, L., Melnyk, O., et. Al (2019). Development of scientific approaches to the research of the management nature of enterprise capital. Bulletin of the National academy of sciences of the Republic of Kazakhstan, 6, 163-168 [in Ukrainian].
18. Stolyarov, V., Ostrovetskiy, V. (2016). Fundamentals and factors of the formation of the structure of the financial capital of enterprises. Ekonomichny visnik to Donbas, 2 (44), 87-94 [in Ukrainian].
19. Goryachuk, V., Nazarenko Yu. (2017). Understanding of "capitalization" in the context of capitalization of the enterprise. Theory and practice of sovereign government, 4 (59), 71-76 [in Ukrainian].
20. State Statistics Service of Ukraine (2020). Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Посилання на статтю:

Шлафман Н.Л. Стан та тенденції капіталізації підприємств України за видами економічної діяльності / Н. Л. Шлафман, О. І. Лайко // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2020. – № 6 (52). – С. 95-101. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No6/95.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.06.2020.11. DOI: 10.5281/zenodo.4564637.

Reference a Journal Article:

Shlafman N.L. State and Tendencies of Capitalization of Ukrainian Enterprises by Types of Economic Activity / N. L. Shlafman, O. I. Laiko // Economics: time realities. Scientific journal. – 2020. – № 6 (52). – P. 95-101. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/files/archive/2020/No6/95.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.06.2020.11. DOI: 10.5281/zenodo.4564637.

